ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

СССР

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ,
ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 267 (18509) ᲞᲐᲠᲐᲡᲙᲔᲕᲘ, 19 ᲜᲝᲔᲛᲑᲔᲠᲘ, 1982 ᲬᲚᲘ ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐᲞ.

ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲝᲯᲐᲮᲘᲡ ᲒᲠᲫᲝᲑᲐ

ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ მოახლოებული იუბილე სულ უფრო მკაფიოდ წარმოაჩენს ქვეყნის შრომითს რიტმში საბჭოთა ადამიანების ძმურ ერთიანობას. ჩვენი დიდი მრავალეროვანი ქვეყნის ყოველი სამუშაო დღე სახელოვან ფურცლად იწერება მის ექვსი ათწლეულის ბიოგრაფიაში. ყველგან, საბჭოთა კავშირის ყველა კუთხეში ვლინდება მისი ხალხების მისწრაფებათა და საქმეთა განუყრელი კავშირი მშობლიური პარტიის პოლიტიკასთან. სამშობლოს საკეთილდღეო აღმშენებლობითი შრომა, სკკპ XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის გადწყვეტილებათა, მეთერამეტე ხუთწლედის დავალებათა შესრულებისათვის მტკიცე ბრძოლა კიდევ უფრო აახლოვებს ერებსა და ეროვნებებს, განამტკიცებს მათ ერთიანი ოჯახის გრძნობას.

კავშირის სახელმწიფოში, რომელიც ლენინის იდეების განსახიერება და დიდი ოქტომბრის საქმის პირდაპირი გაგრძელებაა, შეიქმნა სოციალისტურ ერთა მტკიცე თანამეგობრობა საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში. თვით ცხოვრებამ დაადასტურა, რომ სსრ კავშირი წარმოადგენს მისი ყველა ხალხის ნებაყოფლობითს, ურღვევ კავშირს, რაც მათი სახელმწიფოებრივი თვითშეგნების მთავარი, განმსაზღვრელი ნიშანია. თავიანთი ისტორიული გამოცდილებით საბჭოთა ადამიანები დარწმუნდნენ, რომ მათი ძალაა მტკიცე ერთობა, მზადყოფნა დაეხმარონ ერთმანეთს, ერთად იარონ წინ კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით დიადი მიზნისაკენ — კომუნიზმისაკენ. ჩვენი ქვეყნის ხალხთა ეს ერთიანობა და შეკავშირება მთელი სიცხადით წარმოჩნდა ნოემბრის დღეებში, როცა ქვეყანა ეთხოვებოდა ლ. ი. ბრეჟნევს. შრომელებმა ერთხულოვნად დაუჭირეს მხარი ცენტრალური კომიტეტის რიგგარეშე პლენუმის გადაწყვეტილებებს, რომელმაც, აირჩია რა ამხანაგი ი. ვ. ანდროპოვი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის პოსტზე, დაადასტურა, რომ უცვლელია პარტიის ლენინური საშინაო და საგარეო პოლიტიკა.

ჩვენი პარტია სამართლიანად ამაყობს იმით, რომ აღზარდა მაღალი იდეური წრთობის ადამიანი, მგზნებარე პატრიოტი, მტკიცე ინტერნაციონალისტი. ახალი, სამართლიანი სამყაროსათვის ერთობლივ ბრძოლაში ჩამოყალიბდა ერთა და ეროვნებათა ურღვევი ლენინური მეგობრობა, იშვა ერთიანი ოჯახის გრძნობა. სოციალისტური ძმობის იდეებმა ხორცი შეისხა იმით, რომ შეიქმნა ახალი ისტორიული ერთობა, რომელს სახელია ერთიანი საბჭოთა ხალხი!

სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავისათვის მზადების დროს კომუნისტური პარტია კვლავ ადასტურებს, რომ გადაწყვეტილი აქვს საბჭოთა ადამიანებს განუმტკიცოს ამ დიდი ეროვნებისადმი კუთვნილების გრძნობა და უნარი საქმით იზრუნონ საყოველთაო-სახალხო კეთილდღეობისათვის. ცხოვრობენ რა მეგობრობისა და ძმობის ლენინური კანონებით, ისინი იუსტილებ ეგებენან შემოქმედებითი ენერგიითა და გადგული აზრით ახალი ფენ.

ᲞᲠᲐᲕᲓᲐ
18 ᲜᲝᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲛᲝᲬᲘᲜᲐᲕᲔ

წვლილი შეჰქონდეს მისი დოვლათის ზრდაში.

ძმობა, მომავლისადმი სწრაფვა, საკავშირო სახელმწიფოს აყვავებისათვის ზრუნვა ყველა რესპუბლიკის შრომელთა დამახასიათებელი ნიშნები, საქმიანობის მოტივი გახდა. ჩვენი ცხოვრების ფაქტები მოწმობს: ლენინური პარტიის მიერ ქმედითი პატრიოტიზმისა და ინტერნაციონალიზმის სულისკვეთებით აღზრდილი საბჭოთა მოქალაქენი არ იკეტებიან ამ გარეშოში, სადაც დაიბადნენ, აზრდებოდნენ, სწავლობდნენ. ისინი ბზრად ტოვებენ შობლიურ ადგილებს და მიდიან იქ, სადაც უფრო საჭირონი არიან. უკვე ადარავის უკვირს, რომ აზერბაიჯანელებს ვხვდებით სუსხიან ტიუმენის მხარეში, რუსებს — შუა აზიის მცხუნვარე ტრამალებში, ქართველებს — ბაიკალ-ამურის მაგისტრალის ტაიგის რაიონებში, უკრაინელებს — შორეული აღმოსავლეთის მშენებლობებზე.

საერთო საქმეები და საზრუნავი აკავშირებთ საბჭოთა ადამიანებს. აი, მაგალითად, რა ჩაწერა ბაიკალ-ამურის მაგისტრალის მშენებლობისადმი მიძღვნილ თავის დღიურში ლატვიელმა ჯაბუკა ივარ ლეიმარისმა: „ბევრს ვმუშაობთ, ვიყინებით, სახლიც გვინატრია. მაგრამ, მთავარი ის არის, რომ ყოველდღე ვხედავთ, როგორ აზრდება ულკანი. ეს კი ნიშნავს ვაკეთებთ ჩვენს საქმეს... ვლაპარაკობთ რვა ენაზე. და ყველანი ვლაპარაკობთ რუსულად. არც ერთ ჩვენგანს არ ეჩვენება ეს უცნაურად, არავითარი დავა არ გვქონია ულკანში, სადაც არგუმენტი შეიძლებოდა ყოფილიყო ეროვნება, აქცენტი, თვალის ფორმა... მხიამოვნებს მელოდიური აზერბაიჯანული ენის მოსმენა: ორი ჩემი მეზობელი ხალმოობთ ბაქოს, კახეთის ზღვის იხსენებს. რა მშვენივრად მღერიან უკრაინელები! ბევრჯერ მომისმენია ეს სიმღერები რადიოთი, მაგრამ მთელი არსებით მხოლოდ აქ შევიგრძენი უკრაინიდან, ლატვიიდან, აზერბაიჯანიდან ათასობით კილომეტრის დაშორებით. აშკარად ვგრძნობ, როგორ შემეკამათებიან: ღირდა კი ახე შორს წასვლა საყოველთაოდ ცნობილ ეჭშარიტებათა გასაგებად? ვუპასუხებ: ღირდა! რადგან ისინი არა მარტო უნდა გიგო, არამედ მთელი გულითაც შეიგრძნო".

საბჭოთა კავშირის ისტორია შესანიშნავ მიღწევათა მატიანე, ლენინური ეროვნული პოლიტიკის ცხოველმყოფელი ძალისა და გამარჯვების უმაჯიოესი დადასტურება. როცა ვაშუქებთ ამ აღმშენებლობითი პოლიტიკის არსს, საჭიროა კონკრეტული ფაქტებით ვიჩვენოთ, რომ ყოველი რესპუბლიკის, ყველა ხალხის წარმატებანი ძმური ურთიერთდახმარების, ეკონომიკური და კულტურული თანამშრომლობის შედეგია. პარტიული, კომკავშირული, პროფკავშირული ორგანიზაციები კიდევ უფრო მიზანდასახულად უნდა უყალიბებდნენ საბჭოთა ადამიანებს აქტიურ ცხოვრებისეულ პოზიციას, ჩვენი დიადი კავშირის ინტერესების ერთგულებას ორგანულად უკავშირებდნენ პროპაგანდისა და აგიტაციის ყველა ფორმას—ცოცხალ სინამდვილეს. ჩვენი ცხოვრების წესი თანასწორუფლებიან ხალხთა ძმური თანამეგობრობის შრავალ დამაჯერებელ მაგალითს გვიჩვენებს. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ლენინური ეროვნული პოლიტიკის პუმანისტური არსის, სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობის შემოქმედებითი ძალის ღრმა გაგება უფრო განამტკიცებს საბჭოთა ადამიანის ინტერნაციონალისტურ მრწამსს.

ერთიანი ოჯახის სულისკვეთებით მშრომელთა აღზრდა განუყოფელია ნაციონალიზმის, კუთხურობის გამოცალინებათა ყოველგვარ ფაქტებთან ბრძოლისაგან. ადამიანთა ინტერნაციონალისტური განწყობილების ამაღლებაში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ხალხის ისტორიული წარსულის სწორ გაშუქებას. ვერ შეეფრიგადებით პატრიარქალობის, მომეტებული ადათ-წესებისა და ჩვეულებების იდეალიზაციის შემთხვევებს. როცა მხარს ვუჭერთ თითოეული ხალხის მოწინავე ტრადიციებს და მათ მთელი საზოგადოების სულიერი ცხოვრების კუთვნილებად ვხდით, ამით ყოველნაირად უნდა ვაკეთარებდეთ ახალ, საერთო-საკავშირო ტრადიციებს, რომლებიც ხელს უწყობს სოციალისტური ცხოვრების წესის სრულყოფას.

საბჭოთა ადამიანები კონკრეტული საქმეებით ცხადყოფენ დიადი ძმობის ძალას. როცა ერთიანი ოჯახის გრძნობას ავითარებენ, ჩვენი ქვეყნის ერები და ეროვნებანი იღებენ ახალი მიღწევებისათვის კომუნიზმის გასამარჯვებლად, არიან პლანეტის მეფრონტეზე ხალხთა მეგობრობის განმტკიცებისათვის ბრძოლაში. ნებისმიერ ადგილას, ნებისმიერ ეროვნებისა, ენისა, ფერისა, ასაკისა, ეროვნებისა, ენისა, ფერისა, ასაკისა, ეროვნებისა, ენისა, ფერისა, ასაკისა,

დიდი დაფასება გვრაზმავს, გვავალებს!

ახლა ამოცანა ის არის, რომ მეტ უურადღებას ვუთმობდეთ მარცვლეულის მეურნეობის მექანიზაციის დონის ამაღლებას, ინდუსტრიული ტექნოლოგიის ფართო განხორციელებას, უხვმოსავლიანი ჯიშეების და ჰიბრიდების დანერგვას, მინერალური სასუქების, ჰერბიციდების, ცოცხალთა ზარდის სტიმულატორების რაციონალურ გამოყენებას. საჭიროა კვლავაც მტკიცედ ვნერგავდეთ ფორმის ორგანიზაციის ახალ ჯრობრაგულ ფორმებს მარცვლეული კულტურების მოვლა-მოყვანასა და მოსავლის აღებაში.

ე. შევარდნაძე.

პური ყოველთვის იყო, არის და იქნება უმნიშვნელოვანესი საკვები, ყოველთა ღირებულებათა საწყისი. მას დიდი ადგილი უკავია ჩვენი ქვეყნის სასურსათო პროგრამაში. წელს, უამინდობის მიუხედავად, მარცვლეულის მოსავლის გეგმა შესრულდა. პური და საერთოდ მარცვლეულის მეურნეობისა და საკვების წარმოების ახალ მოთხოვნათა დონეზე დაყენების დიდმნიშვნელოვან საკითხზე საუბარია, პრინციპულად იმსჯელეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მორიგმა, X პლენუმმა. ამასთან დაკავშირებით „კომუნისტის“ რედაქციის მუშაკი შეხვდა „თავთავის“ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების გენერალურ დირექტორს, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატს მიხეილ ღვინჯილიას და სთხოვა პასუხი გაეცა რამდენიმე სადღეისო პრობლემასთან დაკავშირებულ კითხვებზე.

კითხვა: სსრ კავშირის სასურსათო პროგრამა 1990 წლამდე პერიოდს მოიცავს. იგი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმმა დაამტკიცა. სხვა დიდმნიშვნელოვან საკითხთან ერთად პროგრამაში დიდი ადგილი აქვს დათმობილი მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობისა და საკვები კულტურების წარმოების გადიდების საკითხს, საშუალოდ ჰექტარზე მოსავლიანობის მკვეთრი გადიდებისა და ქვეყნის მოსახლეობის პურითა და მეცხოველეობის პროდუქტებით უზრუნველყოფას. გთხოვთ ჩვენს მკითხველებს გააცნოთ, რა როლს ასრულებს ამ საქმეში გაერთიანება, როგორ სრულდება გეგმები და რას სთავაზობთ სასოფლო-გადამამუშავებელ მეურნეობებს მემანდარინეობის აღმავლობისათვის?

— სოფლის მეურნეობის მეცნიერებამ, რომელიც ძირითადად გამოყენებითი ხასიათისაა, უნდა გადაწყვიტოს პროდუქციის საეჭვის შექმნასთან დაკავშირებული ისეთი საღღეისოდ უმნიშვნელოვანესი საკითხები, როგორიც არის კულტურათა ახალი, უხვმოსავლიანი და ინტენსიური მიწათმოქმედებისათვის მისაფერი ჯიშების და ჰიბრიდების შექმნა, მეთესლეობის ორგანიზაცია და მოვლა-მოყვანის ინდუსტრიული ტექნოლოგიის ღონისძიებათა შემუშავება, ნულსმიერი და ქარისმიერი ეროზიისგან ნიადაგის საფარისა და ნთესვების დაცვა, ნიადაგის ნაყოფიერების გაზრდა, სარეველათა და მავნებელ-დაავადებათა წინააღმდეგ ბრძოლა, პროდუქციის ხარისხის შენარჩუნება, მისი გაუმჯობესება და სხვა. ამ საკითხების გადაწყვეტის საქმეში „თავთავის“ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების რესპუბლიკაში ფაქტიური ადგილი უკავია.

კახეთში დღესაც იტყვიან: პურის მადლს გეფიცებიო. სიმართლის დასამტკიცებლად ასეც ამბობენ: პურის მადლი გამიწყარეს, თუ ვეტყუოდეო. აქედან ცხადია, თუ რა დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა და აქვს პურს.

სასურსათო პროგრამის უმნიშვნელოვანესი საკითხია მარცვლეულის წარმოების გადიდება თითოეული ჰექტარი ნთესილიან მოსავლიანობის მატების საფუძველზე. ამ საქმეში მეფიქრმეტე ხუთწლედის პირველ წელს ინსტიტუტმა წარმატებანი მოიპოვა. პროგნოზის მიხედვით, ასევეა მიღწეულები უნდა დამთავრდეს ხუთწლედის მიერ წელიწადშიშანში ჩვენთან პირველად დარაიონდა და წარმოებაში საგზეური მიიღება სიმინდის „ქართული-52“ უხვმოსავლიან მარტივ ჯაჭვურ ჰიბრიდს, რომლის პოტენციური ჰექტარობრივი მოსავლიანობა 100 ცენტნერს აღემატება. ამასთან იგი წარმოებაში არსებული სხვა ჯიშების სიმინდთან შედარებით 10 დღით ადრე შემოდის, რასაც მისი დარაიონებისათვის, განსაკუთრებით კოლხეთის დაბლობის ზონისათვის, დიდი მნიშვნელობა აქვს. შარშანდელ წელს წელს დარაიონებული „ქართული-9“ მარტივი ჰიბრიდის სიმინდის და ახლად დარაიონებული „ქართული-52“ პირველი თაობის ჰიბრიდული თესლეს წარმოების ორგანიზაციაზე ვიზრუნეთ. გარდა ამისა, დარაიონებულია ახალი ჯიშის სამარცვლე ლობიო „მუხრანული“, რომლის პოტენციური ჰექტარობრივი მოსავლიანობა 30 ცენტნერზე მეტია. ეს ჯიში საადრეოა, მარცვლი მწიფდება 65-70 დღეში და ამ მხრივ საუკეთესოა (მეორე მოსავლის მიღების მიზნით) თავთავიანების, საადრეო კარტოფილის და სხვა კულტურების ნაწვერალზე დასათესად. დარაიონებულია აგრეთვე „ქართული-7“ უხვმოსავლიანი საადრეო ჯიშის სოია, მნიშვნელოვან მიღწევად უნდა ჩაითვალოს ახალი ნამატი „დედას“ შექმნა და მისი დარაიონება, რომელიც მსოფლიოში ცნობილ „უფხო-1“ ჯიშს მოსავლიანობით სჯობნის, ჰექტარზე 5-6 ცენტნერით მეტს ვიღებთ და ადრეულია. ასევე დარაიონდა და წარმოებაში საგზაური მიეცა ახალი უხვმოსავლიანი ჯიშის სვეტა-ფზუნელი ხორბალს „აისს“. წელს მომავალი წლისათვის, ალბათ, დარაიონდება და წარმოებაში დაინერგება ახალი მარტივი ხაზთაშორისი ჰიბრიდის სიმინდი „ენგური“, რომლის პოტენციური ჰექტარობრივი მოსავლიანობა 110-120 ცენტნერზე მეტია. ამ ჯიშს აქვს მეორე დადებითი თვისება — მარცვლის მომწიფების დროს თვითონ მეენერე მწვანეა და შეიძლება მისი სასილოსედ გამოყენება. ეს ფაქტიურად მოგვცემს სიმინდის სასილოსე მასა მივიღოთ სამარცვლე ნთესილან და სამაგიეროდ სასილოსე ნთესების ხარჯზე გავზარდოთ სამაცვლე ყანები.

კითხვა: როგორც ცნობილია, მიწათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტს ახალი ხახელწოდება — სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „თავთავი“ ეწოდა. რას გულისხმობს სახელწოდების შეცვლა, რა შეიცვალა ინსტიტუტს საქმიანობაში?, რა ამოცანებია დასახული გაერთიანების წინაშე და რას მოელით პერსპექტივაში მისგან?

— სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმმა აგროსამრეწველო კომპლექსის მეცნიერული კვლევის შემდგომი გაუმჯობესებისა და მეცნიერების მიღწევების დანერგვის დაჩქარების მიზნით ამოცანად დაგვისახა „სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებების ქსელის განვითარება. ამასთან დაკავშირებით ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით, საქართველოს მიწათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტისა და „საქრომთესლბრეწვის“ ბაზაზე შეიქმნა სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „თავთავი“. ასეთი ღონისძიება რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებით აუცილებელი და დროული.

როგორც ცნობილია, თესლი საფუძველია ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის, კერძოდ, მარცვლეულის უხვი მოსავლის მიღებისათვის, მეთესლეობის დღევანდელი მდგომარეობა არ არის დამაკმაყოფილებელი. თესლის დეფიციტთან ერთად გაუარესდა მისი ხარისხი.

ჰიბრიდული თესლის მისაღებად სულ საჭიროა 1.500 ჰექტარი ფართობი, სადაც მდედრობითს მეცარიეებს უნდა ეჭიროს 1.000 ჰექტარი. განა პრობლემად უნდა ვაქციოთ ის, რომ რესპუბლიკის 28 სიმინდის ჰიბრიდული თესლის მეწარმეობელმა მეურნეობამ 1.000 ჰექტარზე ქიჭიჩო წაიცალოს მდედრობითს მცენარეებს?

ახლად შექმნილი სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების წინაშე მეტად დიდი ამოცანებია დასახული. სასურსათო პროგრამასთან დაკავშირებით კვლევითი მუშაობის გაფართოება-გაღრმავებასთან ერთად მან წესრიგი უნდა დაამყაროს მეთესლეობაში და ღონიძიერად და გამოსაწოროს დღემდე ამ დარგში არსებული ტარდევეა-ნაკლოვანებები. აქვე გვინდა დავძინთო, რომ გაერთიანების წინაშე დასმული ამოცანა — 4,5-5 მილიონი). მესხეთის ზონაში თესვა ზემოდან დავიწყოთ სექტემბერში და დავამთავროთ შუა ოქტომბრამდე, ხოლო ჯავახეთში თესვის საუკეთესო დრო აგვისტოს მესამე დეკადიდან შუა სექტემბრამდეა. ქვემო ქართლში ხორბლისა და ქერის თესვის საუკეთესო ვადებია სექტემბრის მესამე დეკადიდან ოქტომბრის დამლევამდე, ხოლო შუა და ზემო ქართლში — სექტემბრის მესამე დეკადიდან 20 ოქტომბრამდე.

კითხვა: ალმოსავლეთ საქართველოში სიმინდის მოსავლიანობა საგრძნობლად შემცირდა. რა არის ამის მიზეზი? როგორ გესახათ ამ მდგომარეობიდან თავის დაღწევის გზები?

— ცნობილია, რომ სიმინდი საუკეთესო სასურსათო და საკვები კულტურაა. მას ერთიული ფართობიდან საკვები ერთეულების მოსავლიანობით სხვა რომელიმე კულტურა ვერ შეიდრეკა. თუ საღღეისოდ სიმინდის მარცვლის მოსავლიანობისა და მისი წარმოების მხრივ სასურველი მდგომარეობა არა გვაქვს, რიიმე ობიექტური პირობების მომიზეზება უსაფუძვლოა. ამას ადასტურებს მოწინავე რაიონებისა და მეურნეობების მაგალითები.

ჩვენში ხალხური სელექციის ჯაფთ სიმინდის მრავალი ჯიში შეიქმნა. ჩვენმა სელექციონერებმა კიდევ უფრო გამდიდრეს სიმინდის ჯიშთა და ჰიბრიდთა ასორტიმენტი. მათ მიერ შექმნილია, დარაიონებულია და წარმოებაში დანერგილია 6 ჯიში და მარტივი ხაზთაშორისის ჰიბრიდი. ამ ჯიშებს მარცვლის მოსავლიანობის მაღალი პოტენციური შესაძლებლობა აქვთ. მოსავლიანობის პარამეტრები ჰექტარზე 100-120 ცენტნერია.

ჩვენს კვლევითიანებას, მექანიზაციის ინსტიტუტთან ერთად, შეშუშავებული აქვს სამარცვლე წმინდის მოყვანის ახალი ტექნოლოგია, რომელიც წარმოებაში უნდა დაინერგოს.

უპირველესად მაცარად უნდა დავიცვათ თესლბრუნვის, ესე იგი ნაკვეთმორგებომთი თესვის წესები. ამასთან ნიადაგი ჭვარედინად, დისკოებიანი ფარცხით უნდა დამუშავდეს და დაუფენელია მოიხნას. ქარისმიერი ეროზიის საწინააღმდეგო ნიადაგი უგეთნოდ, „აკა-2,5“ აგრეგატით უნდა დავამუშაოთ ისე, რომ ნიადაგის ზედაპირზე დავტოვოთ ნაწვერალის ნარჩენები. ნიადაგი ფოსფორიანი და კალიუმიანი სასუქებით მეურნეობაში არსებული კარტოგრამების მიხედვით უნდა გავანაყოიროთ.

კახეთის რაიონებში თესვა პირველი ოქტომბრიდან 30 ოქტომბრამდე უნდა დამთავრდეს (ჰექტარზე 5-5,5 მილიონი ხორბლის მარცვალი უნდა დავთესოთ, ხოლო ბოლოს და ბოლოს დადგა დროა, რომ სასიმინდე ნაკვეთებს ნიადაგის, ნთესვების დამუშავებას, ჰერბიციდებისა და სასუქების გამოყენებას სათანადო ყურადღება მიაქცეთ, მართლაც სერიოზულად იზრუნონ სიმინდის კულტურის მოყვანის შესწავლის საქმეზე, ინფესტრიული ტექნოლოგიის ზუსტ გამოყენებაზე.

. კითხვა: პირუტყვის საკვები კულტურების წარმოებას საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმმა დიდი ყურადღება დაუთმო. რა მელი ჯიშისა თუ ჰიბრიდის სიმინდს აძლევთ თქვენ რეკომენდაციას პირუტყვის საკვებად გამოყენებისათვის?

— მწვანე მასის მისაღებად ქართული ჯიშებიდან და ჰიბრიდებიდან რეკომენდებულია დათესოს „ოჯალეთის თეთრი“, „ივერული, წულუკიძისა და სხვა რაიონების მეურნეობებმა. წოდეწყაროს და სიღნაღის რაიონებმა 68 ჰექტარი სთესეს ნთესილი სასილოსედ აიღეს. ზეგდიდის რაიონის ცაიშის კოლმეურნეობამ სათესლედ გამოყოფილი 10 ჰექტარი სასილოსედ აიღო. როგორც შემოწმებამ გვიჩვენა, სათესლედ ნთესილი 391 ჰექტარიდან დარჩა მხოლოდ 169 ჰექტარი, ხოლო დანარჩენი სასილოსედ აიღეს.

წელს რესპუბლიკაში ამ ჯიშის სიმინდი გეგმით გათვალისწინებულზე ნაკლები დაითესა. ეს იმიტომ მოხდა, რომ გურჯაანის, ყვარლის, სამტრედიის, საჩხერის და ზოგიერთმა სხვა რაიონმა თესლი არადანშნულებისამებრ გამოიყენეს.

ეფექტრობთ, ახლად შექმნილი სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „თავთავი“ ამ მდგომარეობას გამოასწორებს. 1983 წლისათვის გათვალისწინებული გვაქვს ფენა, რაც ჰექტარზე გადაყვანით 150-220 ტონა მიწას უდრი. ქარი ყოველწლიურად მნიშვნელოვან ფართობზე ღუბავს ან ძლიერ აზიანებს საშემოდგომო თავთავიან ნათესებს. აღრიცხვის მონაცემებით, 10 წლის მანძილზე მარტო საგარეჯოს რაიონში ქარისმიერი ეროზიისაგან დაიღუბა ან ძალზე დაზიანდა 48 ათასზე მეტი საშემოდგომო ხორბლის ნათესები.

მიწათმოქმედების ინსტიტუტმა საამისოდ სპეციალურად გაბკუთვნილი იარაღები („კრნ-2,5“ აგრეგატი და სათესელა) მიიღო. ამ მანქანების გამოყენებით დაიწყო ნიადაგის დამუშავება და თესვის ტექნოლოგიის შესწავლა. ცდებმა ძალზე ეფექტიანი შედეგები მოგვცა. ნიადაგის დამუშავების ამ ტექნოლოგიით ბელტი არ ბრუნდება და ნიადაგის ზედაპირზე შენარჩუნებულია წინამორბედი კულტურების ნაწვერალი, რაც ქარების მავნე მოქმედებას აბათილებს ან მინიმუმამდე აკლიებს. ნიადაგის დამუშავების ამ ტექნოლოგიის საწარმოო პირობებში შემოწმებით დადებითი შედეგი იყო მიღებული საგარეჯოს რაიონის კოსანოგორკის და ნინოწმინდის კოლმეურნეობებში.

ჩვენი აზრით, ეს ღონისძიება ყოველწლიურად არანაკლებ 40 ათას ჰექტარზე უნდა ინერგებოდეს. სინტეტიკისა, რას უცდიან კახეთის, ქართლისა და მესხეთ-ჯავახეთის რეგიონების მემანდარეობის საზოგადოებრივი მეურნეობანი? ყოველწლიურად ქარისმიერი ეროზია მათ ხომ აუნაზღაურებენ ზარალს აყენებს! „საქსახსოფლტექნიკამ“ დროზე უნდა მოამზადოს რესპუბლიკა სათანადო აგრეგატებითა და მანქანებით, რომ საქმე სწორადაც წავიდეს წინ. მიზანშეწონილი იქნება, თუ ამ საქმის მომსახურებას მთლიანად „საქსახსოფლტექნიკის“ რაიონული განყოფილებები აიღებენ ხელში და აგროსამრეწველო გაერთიანებების გეგმა-გრაფიკის მიხედვით ამ სახის სამუშაოს შეასრულებენ საზოგადოებრივ მეურნეობებს.

კითხვა: საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმზე აღინიშნა, რომ მეცნიერული მიღწევები პარტნორობის ხელსაყრელ ვითარებაში უნდა ინერგებოდეს წარმოებაში. რას აკეთებს ამ მიმართულებით მარცვლეულის წარმოების გადიდების თვალსაზრისით გაერთიანება?

— გაერთიანება მნიშვნელოვან მუშაობას ეწევა მეცნიერების მიღწევათა წარმოებაში დანერგვისათვის. მემცენარეობაში, თავისი პროფილის მიხედვით, წარმოებას მეთოდიკურ ხელმძღვანელობას და პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ ჩვენი მეცნიერ მუშაკები, მაგრამ საჭიროა აღინიშნოს, რომ ინსტიტუტის მიერ შემუშავებული და წარმოებაში ამრობირებული მთელი რიგი ღონისძიებანი, რომლებიც მარცვლეულის მოსავლიანობისა და მისი წარმოების გადიდების საკითხებს შეეხება, საჭირო მასშტაბით არ ინერგება. საერთოდ დანერგვის ორგანიზაციის საკითხი სათანადო დადგმრას და შემდგომ გაუმჯობესებას მოითხოვს. ამასთან დაკავშირებით გვინდა აქ გავიხსენოთ ერთი საინტერესო და პერსპექტიული ღონისძიება. ეს გახლავთ ზობის რაიონის პარტიული ორგანიზაციისა და ჩვენი გაერთიანების კოლექტიური ინიციატივა მეცნიერული მიღწევების წარმოებაში დანერგვის და მიწათმოქმედების კულტურის შემდგომი ამაღლების დარგში. ინსტიტუტსა და ზობის რაიონის აგროსამრეწველო გაერთიანების შორის მეცნიერების მიღწევათა ფართოდ დანერგვისა და მიწათმოქმედების კულტურის ამაღლების საკითხში პარტნორობის შესაბამ დადებულია ხელშეკრულება. გაერთიანებამ ამ მიმართულებით წელს დიდი სამუშაო შეასრულა. ეფექტრობთ, შედეგიც კარგი გვქონდა — ზობის რაიონი გადაჯარებით შეასრულებს არა მარტო სიმინდის მარცვლის წარმოების გეგმას, არამედ სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრ ვალდებულებებსაც. ასეთივე პარტნორობას ეწევა ინსტიტუტი გარდაბნის, მცხეთისა და სხვა რაიონების მეურნეობებიც. ამის კარგი მაგალითია სართიჭალის მემანქანეობა-მექანიზაციის მეურნეობისა და ჩვენი გაერთიანების სამგორის ექსპერიმენტალური მეურნეობების ურთიერთობა. პარტნიორობა სასარგებლოა და იგი მომავალშიც უნდა განვაგრძოთ.

დიალოგი მიჰყავდა
ვ. გოზალიშვილს.

ფოტოებზე: „თავთავის“ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების ხაბუნარის აგრონომი გალაშვილი, გაერთიანების გენერალური დირექტორი მ. ღვინჯილია და ხელეკლის განყოფილების გამგე ს. თედორაძე საბუნარში; სექტორის გამგე ზ. ჯინჭარაძე, ლაბორანტი დ. საფარაძე და მეცნიერი მუშაკი ქ. ფოფხაძე სიმინდის საცდელ ნაკვეთში; მეთესლეობის სექტორის უფროსი აგრონომი ზ. ნაკალიშვილი და ლაბორანტი ნ. სულაბერიძე ამოწმებენ სათესლე ხორბლის ხარისხს.

თ. ნიკოლაიშვილის ფოტო.

პური ყოველთა ღირებულებათა საწყაროა

ღწევად უნდა ჩაითვალოს ახალი საშემოდგომო ჯიშის ხორბლის „დედას“ შექმნა და მისი დარაიონება, რომელიც მსოფლიოში ცნობილ „უფხო-1“ ჯიშს მოსავლიანობით სჯობნის, ჰექტარზე 5-6 ცენტნერით მეტს ვიღებთ და ადრეულია. ასევე დარაიონდა და წარმოებაში საგზაური მიეცა ახალი უხვმოსავლიანი ჯიშის სვეტა-ფზუნელი ხორბალს „აისს“. წელს მომავალი წლისათვის, ალბათ, დარაიონდება და წარმოებაში დაინერგება ახალი მარტივი ხაზთაშორისი ჰიბრიდის სიმინდი „ენგური“, რომლის პოტენციური ჰექტარობრივი მოსავლიანობა 110-120 ცენტნერზე მეტია. ამ ჯიშს აქვს მეორე დადებითი თვისება — მარცვლის მომწიფების დროს თვითონ მეენერე მწვანეა და შეიძლება მისი სასილოსედ გამოყენება. ეს ფაქტიურად მოგვცემს სიმინდის სასილოსე მასა მივიღოთ სამარცვლე ნთესილან და სამაგიეროდ სასილოსე ნთესების ხარჯზე გავზარდოთ სამაცვლე ყანები.

კითხვა: როგორც ცნობილია, მიწათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტს ახალი ხახელწოდება — სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „თავთავი“ ეწოდა. რას გულისხმობს სახელწოდების შეცვლა, რა შეიცვალა ინსტიტუტს საქმიანობაში?, რა ამოცანებია დასახული გაერთიანების წინაშე და რას მოელით პერსპექტივაში მისგან?

— სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმმა აგროსამრეწველო კომპლექსის მეცნიერული კვლევის შემდგომი გაუმჯობესებისა და მეცნიერების მიღწევების დანერგვის დაჩქარების მიზნით ამოცანად დაგვისახა „სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებების ქსელის განვითარება. ამასთან დაკავშირებით ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით, საქართველოს მიწათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტისა და „საქრომთესლბრეწვის“ ბაზაზე შეიქმნა სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „თავთავი“. ასეთი ღონისძიება რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებით აუცილებელი და დროულია.

როგორც ცნობილია, თესლი საფუძველია ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის, კერძოდ, მარცვლეულის უხვი მოსავლის მიღებისათვის, მეთესლეობის დღევანდელი მდგომარეობა არ არის დამაკმაყოფილებელი. თესლის დეფიციტთან ერთად გაუარესდა მისი ხარისხი.

ჰიბრიდული თესლის მისაღებად სულ საჭიროა 1.500 ჰექტარი ფართობი, სადაც მდედრობითს მეცარიეებს უნდა ეჭიროს 1.000 ჰექტარი. განა პრობლემად უნდა ვაქციოთ ის, რომ რესპუბლიკის 28 სიმინდის ჰიბრიდული თესლის მწარმოებელმა მეურნეობამ 1.000 ჰექტარზე ქიჭიჩო წაიცალოს მდედრობითს მცენარეებს?

ახლად შექმნილი სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების წინაშე მეტად დიდი ამოცანებია დასახული. სასურსათო პროგრამასთან დაკავშირებით კვლევითი მუშაობის გაფართოება-გაღრმავებასთან ერთად მან წესრიგი უნდა დაამყაროს მეთესლეობაში და ღონიძიერად და გამოსაწოროს დღემდე ამ დარგში არსებული ტარდევეა-ნაკლოვანებები. აქვე გვინდა დავძინთო, რომ გაერთიანების წინაშე დასმული ამოცანა — 4,5-5 მილიონი). მესხეთის ზონაში თესვა ზემოდან დავიწყოთ სექტემბერში და დავამთავროთ შუა ოქტომბრამდე, ხოლო ჯავახეთში თესვის საუკეთესო დრო აგვისტოს მესამე დეკადიდან შუა სექტემბრამდეა. ქვემო ქართლში ხორბლისა და ქერის თესვის საუკეთესო ვადებია სექტემბრის მესამე დეკადიდან ოქტომბრის დამლევამდე, ხოლო შუა და ზემო ქართლში — სექტემბრის მესამე დეკადიდან 20 ოქტომბრამდე.

კითხვა: ალმოსავლეთ საქართველოში სიმინდის მოსავლიანობა საგრძნობლად შემცირდა. რა არის ამის მიზეზი? როგორ გესახათ ამ მდგომარეობიდან თავის დაღწევის გზები?

— ცნობილია, რომ სიმინდი საუკეთესო სასურსათო და საკვები კულტურაა. მას ერთიული ფართობიდან საკვები ერთეულების მოსავლიანობით სხვა რომელიმე კულტურა ვერ შეიდრეკება. თუ საღღეისოდ სიმინდის მარცვლის მოსავლიანობისა და მისი წარმოების მხრივ სასურველი მდგომარეობა არა გვაქვს, რიიმე ობიექტური პირობების მომიზეზება უსაფუძვლოა. ამას ადასტურებს მოწინავე რაიონებისა და მეურნეობების მაგალითები.

ჩვენში ხალხური სელექციის ჯაფთ სიმინდის მრავალი ჯიში შეიქმნა. ჩვენმა სელექციონერებმა კიდევ უფრო გამდიდრეს სიმინდის ჯიშთა და ჰიბრიდთა ასორტიმენტი. მათ მიერ შექმნილია, დარაიონებულია და წარმოებაში დანერგილია 6 ჯიში და მარტივი ხაზთაშორისის ჰიბრიდი. ამ ჯიშებს მარცვლის მოსავლიანობის მაღალი პოტენციური შესაძლებლობა აქვთ. მოსავლიანობის პარამეტრები ჰექტარზე 100-120 ცენტნერია.

ჩვენს კვლევითიანებას, მექანიზაციის ინსტიტუტთან ერთად, შეშუშავებული აქვს სამარცვლე წმინდის მოყვანის ახალი ტექნოლოგია, რომელიც წარმოებაში უნდა დაინერგოს.

ზოგიერთი საზოგადოებრივი მეურნეობა (განსაკუთრებით კახეთის რეგიონში) სიმინდს დათესავს, მერე კულტივაციის საშუშაოს ერთხელ შეასრულებს და ამით ამთავრებს საქმეს. ცხადია, ამ შემთხვევაში მარცვლის მოსავალზე ლაპარაკი ზედმეტია. მარცვალს ვინღა დაეძებს, გვაღლა ისე ანადგურებს ნთესს, რომ სასილოსე მასადაც ალარ გამოდგება; სიმინდის მოსავლიანობას ამცირებს ისიც, რომ სასუქებს, ჰერბიციდებს სწორად არ იყენებენ, ან სრულიად უარყოფენ. მოსავლიანობას ამცირებს აგრეთვე მოსავლის აღების დროს დიდი დანაკარგები, რაც ინდუსტიიული ტექნოლოგიის დაუდევარი გამოყენების ბრალი.

ბოლოს და ბოლოს დადგა დრო, რომ სასიმინდე ნაკვეთებს ნიადაგის, ნთესვების დამუშავებას, ჰერბიციდებისა და სასუქების გამოყენებას სათანადო ყურადღება მიაქცეთ, მართლაც სერიოზულად იზრუნონ სიმინდის კულტურის მოყვანის შესწავლის საქმეზე, ინფესტრიული ტექნოლოგიის ზუსტ გამოყენებაზე.

**კითხვა: ბოლოს ერთ-ერთ ადგილზე ერთ-ერთ ადგილზე ერთ-ერთ ადგილზე

მთის სიმდიდრე — ხალხის სამსახურში

დღეს სამთო მიწათმოქმედების პრობლემებს საგანგებო ყურადღება ეთმობა. მთაში გვაქვს უდიდესი სიმდიდრე სათიბებისა და საძოვრების სახით.

რესპუბლიკის მთის სიმდიდრის რაციონალური გამოყენების ღონისძიებების შემუშავებას მიეძღვნა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში გამართული 3. ი. ლეონიძის სახელობის საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერებათა აკადემიის საკორდინაციო საბჭოს სხდომა, რომელიც შესავალი სიტყვით გახსნა მიწათმოქმედებისა და ქიმიზაციის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანმა ნ. ჭ. პანოვმა.

სამთო მიწათმოქმედების ეფექტიანობის ამაღლების პრობლემებზე სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის თანამედროვე მდგომარეობა და ძირითადი მიმართულებანი — ასეთი იყო ძირითადი მოხსენება, რომლითაც სხდომაზე გამოვიდა მისი თავმჯდომარე, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის რექტორი, აკადემიკოსი ვ. ი. მეტრეველი. მან მოახსენებაში ხაზი გაუსვა იმ ამოცანებს, რომლებსაც აგრარიკოს მეცნიერებს უსახავს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ამსწორებლიანი დადგენილება „რესპუბლიკის სამთო მიწათმოქმედების პირობებში სამეცნიერო კვლევების ჩატარებისა და მეცნიერების მიღწევებისა და პროგრესული ტექნოლოგიის დანერგვისათვის დუშეთისა და თიანეთის რაიონების ბაზაზე საცდელ ექსპერიმენტული პოლიგონის მოწყობის შესახებ.“

საკოორდინაციო საბჭოს სხდომაზე დაისვა საკითხი, იმის თაობაზე, რომ მეტი ყურადღება მიექცეს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მექანიზაციის, ელექტრიფიკაციისა და ავტომატიზაციის ტექნიკურ საშუალებებს. ამასთან დაკავშირებით ინსტიტუტის ტერიტორიაზე მოეწყო უახლესი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოფენა.

საბჭომ მოიწონა სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების კომპლექსური საკოორდინაციო დაგალება რესპუბლიკის სამთო მიწათმოქმედების პირობებში ნადგის ნაყოფიერების, ნათესების, სათიბ-საძოვრების პროდუქტიულობის გადიდების, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სპეციალიზაციისა და კონცენტრაციის საკითხებზე.

საკოორდინაციო საბჭოს სხდომის მონაწილენი ეწვივნენ სოფელ გრემისხევს, რომელიც მიჩნეულია სამთო მიწათმოქმედების პრობლემების გადაჭრის პილოტად. ამ პრობლემებზე აქ გაიმართა მეცნიერთა სხვა-დასხვა წარმოებში მეცნიერების მიღწევების დანერგვის თაობაზე. სტუმრებს ახსნა-განმარტებას აძლევდნენ პარტიის დუშეთის რაიკომის პირველი მდივანი ჰ. კვრესელიძე და მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი თ. თეთრუაშვილი.

ჟ. ბოგიჩაშვილი,
გაზეთ „საბჭოთა აგრონომის“ რედაქტორი.

დაჯილდოება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით ხანგრძლივი ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის და დაბადების სამოც წლეულ დაკავშირებით თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი, პროფესორი ნიკოლოზ მელიტონის ძე **ქორთუა** დაჯილდოდა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სპატაკი სიგელით.

სოციალისტურ ქვეყნებში

● ვიეტნამი

სსრ კავშირის დახმარებით

ხოშიმინი. *კუანგნამ-დანანგის პროვინციაში (ცენტრალური ვიეტნამი) ამოქმედდა სსრ კავშირის ტექნიკური დახმარებით აგებული კიდევ ერთი ობიექტი.* ვიდაზე გაცილებით ადრე გადაეცა საექსპლოატაციოდ ქვეყნის უდიდესი სატვირთო ავტომობილების შემკეთებელი, ტექნიკური მომსახურების სადგური. საბჭოთა სპეციალისტები დაეხმარნენ ვიეტნამელ მეგობრებს რთული მოწყობილობის დაყენებაში, შექმნეს მომსახურე პერსონალის მოსამზადებელი კურსები. ამ-ქამად სოციალისტური ეიტნამის ქალაქებსა და პროვინციებში იქმნება ასეთი სადგურების ქსელი, რაც მნიშვნელოვან გაზრდის ვიეტნამის სოციალისტური რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში ავტომანქანებისა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოყენების ეფექტიანობას.

● ჩეხოსლოვაკია

რეკორდული მოსავალი

პრაღა. *ზაჭრის ჯარხლის რეკორდული მოსავალი მიიღეს წელს ჩეხოსლოვაკიის სოფლის მეშრომელებმა.* ქვეყანაში აიღეს 7,6 მილიონი ტონა ეს მნიშვნელოვანი სამეურნეო კულტურა, რაც 180 ათასი ტონით სჯარბობს დაგეგმილ დონეს. რეკორდული ალმოჩნდა აგრეთვე ძირების შაქრიანობა — 15,6 პროცენტი. ამის მეოხებით მნიშვნელოვნად გაიზრდება შაქრის წარმოება.

● კუბა

დაიწყო საფრა

ჰავანა. *კუბაში დაიწყო შაქრის ლერწმის — ქვეყნის მთავარი ნედლეულის აღება და გადამუშავება. მოიგება საფრა გაიჩიდეს ხანგაოგ-დე-კუბის მეშრომელებმა.*

კუბის მეშრომელებს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი ახლანდელი საფრა კიდევ უფრო ეფექტიანი გახადონ წინა საფრასთან შედარებით, რომელიც ყველაზე მოსავლიანი იყო ქვეყნის ისტორიაში, მაშინ, მოიწეოს 8 მილიონ ტონაზე მეტი შაქრის ლერწმაში. მოსავალი აიღონ უმოკლეს ვადაში, დახარჯონ მინიმალური რაოდენობის ენერგორესურსებები — ასეთი ამოცანა დაუსახა კომპარტიამ რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობას.

18 ნოემბერი

საერთაშორისო დღიურის ჟურნალი

ადგილებიდან და კოსტა-რიკაში ვიზიტის დროს იგი განიხილავს „რეგიონში ეკონომიკისა და ამერიკის სახელმწიფოთა ურთიერთობის პრობლემებს“. სინამდვილეში თეთრი სახლის მეთაურის ვოიაჟის მიზანია შესასტყლა ლათინური ამერიკის ქვეყნების ერთიანობა და გაძლიეროს შეერთებული შტატების ბატონობა კონტინენტზე. ეს ნათქვამია ლათინური ამერიკის ანტიიმპერიალისტური ტრიბუნალის აქ გავრცელებულ განცხადებაში.

მერამდენედ, ნათქვამია დოკუმენტში, შეერთებული შტატები ცდილობს ურთიერთობა მოაგროს ლათინური ამერიკის კონტინენტთან, რომელიც ვაშინგტონის მიზეზით სერიოზულ ფინანსურ-ეკონომიკურ კრიზისს განიცდის. ლათინური ამერიკის ქვეყნების საგარეო ვალი, რომელიც 300 მილიარდ დოლარს აღემატება, ძლიერი ჩრდილოელი მეზობლის მიერ რეგიონის ბუნებრივი და ადამიანთა რესურსების ძარცვისა და ექსპლოატაციის შედეგია.

ამერიკის ახლანდელ ადმინისტრაციას, აღინიშნულია განცხადებაში, არავითარს ბიოთვალსაზრისს ინტერვენციონისტული მტრული კურსი სუვერენულ ლათინურ ამერიკის ქვეყნების მიმართ. ვაშინგტონი, რომელიც ცდილობს ნიკარაგუის იზოლირებას, სალვადორსა და გვატემალაში ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობების ჩახშობას, მიმართავს სხვადასხვა ფორმის შანტაჟს, ცდილობს თავისი ავანტიურისტული გეგმების განხორციელებაში ჩაბას რეგიონის ზოგიერთი ქვეყანა, ნათქვამია დოკუმენტში.

● ბელგია

უშედეგო სხდომა

ბრიუსელი, *უშედეგოდ დამთავრდა აქ ევროპის ეკონომიკური გაერთიანების მინისტრთა საბჭოს მზარდ უმუშევრობასთან ბრძოლის პრობლემებისადმი მიძღვნილი გაფართოებული სხდომა, რომელშიც მონაწილეობდა ეკონომიკის, ფინანსთა და დასაქმების საკითხთა 30 მინისტრი.* უმუშევრობასთან ბრძოლის შესაძლო გზებისა და მეთოდების თაობაზე კეთილი მიზნებისა და სურვილების იქით საქმემ წინ ვერ წაიწია.

საფრანგეთის მეგარტხენე მთავრობის ცდები, „საერთო ბაზრის“ პარტნიორები დაეთანხმებინა ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის მიზნით მრეწველობაში კაპიტალდაბანდებათა გაზრდის ერთობლივი კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელებაზე, წარუყენა ევრამანის ფედერაციული რესპუბლიკის, ბელგიის, ჰოლანდიის, ლუქსემბურგის, იტალიის, ვემპარკეზე ცენტრისტული მთავრობების წარმომადგენელთა, აგრეთვე ინგლისელ კონსერვატორთა მტკიცეე წინააღმდეგობის, რომლებიც ადგანან მსხვილი კაპიტალის ინტერესებისათვის ხელსაყრელ კურსს, სხდომის მონაწილეების მიერ მოწონებულ საბოლოო დოკუმენტში მხოლოდ ბევრი ლაპარაკია, რომ სასურველია ამა თუ იმ ღონისძიებების განხორციელება უმუშევრობის, განსაკუთრებით ახალგაზრდების შორის უმუშევრობის შემცირებისათვის.

მეთვალყურეები მტკიცედ არიან დარწმუნებული, რომ ევროპის ეკონომიკური გაერთიანების მინისტრთა საბჭოს ამ გაფართოებული სხდომის მოწყობა მხოლოდ იმისთვის დასჭირდათ, რომ შეენელებინათ ელასტიურობა ბრძოლის ზრდა „თეთრულის“ ქვეყნებში, დაემშვიდებინათ საზოგადოებრივი აზრი, რომელიც ცდილობს ნიკარაგუის იზოლირებას, სალვადორსა და გვატემალაში ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობების ჩახშობას, მიმართავს სხვადასხვა ფორმის შანტაჟს, ცდილობს თავისი ავანტიურისტული გეგმების განხორციელებაში ჩაბას ევროპის ზოგიერთი ქვეყანა, ნათქვამია დოკუმენტში.

ვოიაჟის ნამდვილი მიზანი

ანტიიმპერიალისტური ტრიბუნალის განცხადება

მანაგუა. *პრეზიდენტი რეიგანი ამტკიცებს, რომ ბრაზილიაში, ეკვადორსა და კოსტა-რიკაში ვიზიტის დროს იგი განიხილავს „რეგიონში ეკონომიკისა და ამერიკის სახელმწიფოთა ურთიერთობის პრობლემებს“.* სინამდვილეში თეთრი სახლის მეთაურის ვოიაჟის მიზანია შესასტყლა ლათინური ამერიკის ქვეყნების ერთიანობა და გაძლიეროს შეერთებული შტატების ბატონობა კონტინენტზე. ეს ნათქვამია ლათინური ამერიკის ანტიიმპერიალისტური ტრიბუნალის აქ გავრცელებულ განცხადებაში.

მერამდენედ, ნათქვამია დოკუმენტში, შეერთებული შტატები ცდილობს ურთიერთობა მოაგროს ლათინური ამერიკის კონტინენტთან, რომელიც ვაშინგტონის მიზეზით სერიოზულ ფინანსურ-ეკონომიკურ კრიზისს განიცდის. ლათინური ამერიკის ქვეყნების საგარეო ვალი, რომელიც 300 მილიარდ დოლარს აღემატება, ძლიერი ჩრდილოელი მეზობლის მიერ რეგიონის ბუნებრივი და ადამიანთა რესურსების ძარცვისა და ექსპლოატაციის შედეგია.

ამერიკის ახლანდელ ადმინისტრაციას, აღინიშნულია განცხადებაში, არავითარს ბიოთვალსაზრისს ინტერვენციონისტული მტრული კურსი სუვერენულ ლათინურ ამერიკის ქვეყნების მიმართ. ვაშინგტონი, რომელიც ცდილობს ნიკარაგუის იზოლირებას, სალვადორსა და გვატემალაში ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობების ჩახშობას, მიმართავს სხვადასხვა ფორმის შანტაჟს, ცდილობს თავისი ავანტიურისტული გეგმების განხორციელებაში ჩაბას ევროპის ზოგიერთი ქვეყანა, ნათქვამია დოკუმენტში.

● საბერძნეთი-აშშ

პირველი რაუნდი დამთავრდა

საბერძნეთში ამერიკის სამხედრო ბაზების შესახებ

ათენი. *აქ დამთავრდა საბერძნეთის ტერიტორიაზე ამერიკის შეერთებული შტატების მომავალი სამხედრო ბაზების შესახებ საბერძნეთ-ამერიკის მოლაპარაკების პირველი რაუნდი.* ეს მოლაპარაკება მიმდინარე წლის 27 ოქტომბერს დაიწყო. განცხადდა რა ეს საგარეო საქმეთა მინისტრმა ი. ხარალამბოპულოსმა თქვა, რომ საბერძნეთის მთავრობამ „ცხადად და კატეგორიული ფორმით“ ჩამოაყალიბა თავისი პოზიცია მისთვის ამ დიდმნიშვნელოვანი საკითხის მიმართ. მაგრამ მან არ თქვა, მიღწეულია თუ არა პროგრესი მოლაპარაკებაზე, რომელიც 8 დეკემბერს უნდა განახლდეს.

როგორც ცნობილია, მას შემდეგ, რაც ექვსი წლის ეადა გაუვიდა საბერძნეთ-ამერიკის 1953 წლის შეთანხმებას ამერიკელთა მიერ საბერძნეთის ბაზების გამოყენების შესახებ, ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ბაზები და სხვა ნაგებობანი საბერძნეთის ტერიტორიაზე დროებით საფუძველზე მოქმედებენ. ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ნატოს ზედაფენა ითვალისწინებენ რა ამ ობიექტების დიდ სტრატეგიულ მნიშვნელობას, გავლენას ახდენდა წინა კანონიერება და კვლავ ძლიერ გავლენას ახდენს ახლანდელზე, რათა შეინარჩუნონ ბაზები საბერძნეთის ტერიტორიაზე და დაამკვიდრონ ამერიკის სამხედრო ყოფნა ახალი შეთანხმებით.

სანამ ხელისუფლების სათავეში სრულიად საბერძნეთის სოციალისტური მოძრაობის მთავრობა მოვიდოდა, ამ პარტიის ლიდერს ა. პაპანდრეუს არაერთგზის გაუცხადებია, რომ ბაზების შესახებ ამერიკის შეერთებულ შტატებთან დადებულ წინანდელ შეთანხმებებს კოლონიალისტური ხასიათი ჰქონდა და არასოდეს არ ემსახურებოდა საბერძნეთის ეროვნულ ინტერესებს. ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის ხანგრძლივი მონაზენია, განაცხადა მან, ნატოდან გამოსვლა და ამერიკის სამხედრო ბაზების ლიკვიდაცია.

როგორც საზოგადოებრივი აზრის ამასწინანდელმა გამოკითხვამ ცხადყო, ქვეყნის მოსახლეობის 60 პროცენტი მტკიცედ უჭერს მხარს საბერძნეთის ტერიტორიაზე ამერიკის სამხედრო ბაზების გაუქმებას.

როგორც საბერძნეთის მთავრობის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა თქვა, თუ ახლანდელი მოლაპარაკების დროს ამერიკის შეერთებული შტატები ურის იტყვის საბერძნეთის მიერ წამოყენებული პირობების დაკმაყოფილებაზე იგი თავის ტერიტორიაზე ამერიკული ბაზების ლიკვიდაციას მოიიხოვს.

ერაყ-ირანის ფრონტზე

გააფთრებული ბრძოლები

ბაღდადი. *ერაყ-ირანის ფრონტზე გაფთრებული ბრძოლები გრძელდება.* აქ გავრცელებულ ერაყის მთავარი სამხედრო სარდლობის კომუნიკეში ნათქვამია, რომ ერაყის ჯარებმა მოიგერიეს მოწინააღმდეგის ორი იერიში ქალაქ მანგალის რაიონში, რომელიც ბაღდადიდან 100 კილომეტრზე მდებარეობს, აგრეთვე ერაყის მაისანის პროვინციაში. წარუმატებელი იერიშების შედეგად მოწინააღმდეგემ დაკარგა 3.978 კაცი, ბევრი ირანელი სამხედრო მოსამსახურე ტყვედ იყოდა. მოსპობილია ირანის 10 ტანკი და 15 სამხედრო ავტომობილანი, ერაყის ავიაციამ დაბომბა ირანის ჯარების თავმოყრა ქალაქ მანდალისა და მაისანის პროვინციის რაიონებში.

თეირანი. *ირანის შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბისა და „ისლამური რევოლუციის გუშაგთა“ კორპუსის ცენტრალური შტაბის მოკავშირეობაში ნათქვამია, რომ ირანის ჯარების შტაბვის დროს ერაყის ქალაქ მანდალის რაიონში მწყობრიდან არის გამოყვანილი მოწინააღმდეგის დაახლოებით 1000 ჯარისკაცი და ოფიცერი, მოსპობილია 21 ტანკი და სხვა სამხედრო ტექნიკა.* ირანის ჯარებმა ხელთ იგდეს ქალაქ მანდალის მახლობლად სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მაღლობები. ირანის ჯარების ქვეგანაყოფებმა დარტყმა აყარეს ერაყის ჯარების პოზიციებს შარპანის სასაზღვრო პუნქტის დასავლეთით.

● კოლუმბია

დაამტკიცეს კანონპროექტი

ბოგოტა. *კოლუმბიის კონგრესმა დამტკიცა პოლიტიკურ პატიმართა საყოველთაო ამნისტიის კანონპროექტი.* იგი ითვალისწინებს სასამართლო პროცესების შეწყვეტას იმ პირთა მიმართ, რომლებსაც ბრალად ედებათ პოლიტიკური და მასთან გათანაბრებული დანაშაულობანი, აგრეთვე იმ პირთა დაუყოვნებლივ გათავისუფლებას, რომელთა საქმე სასამართლოშია ან გამოსაძიებლად სამხედრო ტრიბუნალშია გადაცემული. პროექტი პარლამენტის განსახილველად შეიტანა იმ დემოკრატიული ფრონტის დეპუტატთა ჯგუფმა, რომელშიც კოლუმბიის კომპარტიაც შედის. ანალი კანონი ძალაში შევა პრეზიდენტის ხელმოწერის შემდეგ.

„XX საუკუნის მონათა“ ხვედრი

● აშშ

აზიისა და ლათინური ამერიკის ქვეყნებიდან ამერიკის შეერთებულ შტატებში სამუშაოს საძებნელად ჩამოსული „უკანონო იმიგრანტების“ (რომგორც მათ შეერთებულ შტატებში უწოდებენ) რიცხვი, გაზეთი „სან-ფრანცისკო ქრონიკლის“ მონაცემებით, 8 მილიონს აღწევს. ისინი მეტწილად კალიფორნიის, ტეხასის, ორეგონის და კაროლინის შტატების პლანტაციათა მუშები, ლოს-ანჯელოსისა და ნიუ-იორკის სახელოსნოების მკერავები, ამერიკის ყველაზე უუფლებო კატეგორიის მშრომელთა წარმომადგენელები არიან. დიდი ბიზნესი დაინტერესებულია ასეთი იაფფასიანი მუშახელით. როგორც ჟურნალი „ინკუაიერი“ აღნიშნავს, „უკანონო უცხოელები“ უსასტიკეს ექსპლოატაციას განიცდიან უსინდისო მეწარმეთა მიერ, რომლებსაც ყოველ წუთს შეუძლიათ ისინი ქვეყნიდან გაადევნონ“.

ახლანდელმა ადმინისტრაციამ ამას წინათ „უმუშევრობასთან ბრძოლის“ საბაბით მოაწყო „არალეგალური“ უცხოელი მუშების მასობრივი ჩხრეკა-დაპატიმრება.

სურათზე: უცხოელ მუშათა ჩხრეკა-დაპატიმრება კოლორადოს შტატში.

აპ-საკდესის ფოტო.

ფოტოფაქტი

„ბინდიას“ წარმატება

ბერლინი. *სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავის წინ ქალაქ მაინინგენის (ზუფლის ოლქი) თეატრალური ხელოვნების მოყვარულებმა ნახეს ქართველი კომპოზიტორის ოთარ თაქაიშვილის ოპერის „ბინდიას“ პრემიერა.* სპექტაკლი დადგა თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის რეჟისორმა ზურაბ ანჯაფარიძემ. ოპერის დეკორაციები შექმნა იური ეგიგაშიძემ, ორკესტრს დირიჟორობდა გიგა ბზვიფარაშვილი, მთავარი პარტიები შესასრულეს თეატრის სოლისტებმა — ბელმუტ ვაიდელმა და ვერა ფრიდერმანმა. ხაზოგადოებრივობა გულთბილად შეხვდა პრემიერას.

სათაურით „ბინდია“ თბილისისა და მაინინგენის თეატრების მოღვაწეთა ხაერთო წარმატებაა“, გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ზუფლის საოლქო კომიტეტის ბეჭდვითი ორგანო-გაზეთი „ფრაიეს ვორტი“ წერს; „ოპერა „ბინდიას“ პრემიერა, რომელიც ხალხთან ვაჟედილ დარბაზში მიმდინარეობდა, შთამბეჭდავი მოვლენა გახდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის კულტურულ ცხოვრებაში. მან გამოხატა ხელოვნების დარგში გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობა“.

გაზეთი იუწყება, რომ მაყურებელთა დარბაზში იყო გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ზუფლის საოლქო კომიტეტის მდივანი ი. შტრეი და ზუფლის საოლქო საბჭოს წევრი ე. ლემანი, რომელებმაც მადლობა გადაუხადეს საბჭოთა საკარხეთველოს ხელოვნების ოსტატებს ჩინებული სპექტაკლისათვის.

ᲛᲗᲘᲡ ᲡᲘᲛᲓᲘᲓᲠᲔ— ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲡᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲨᲘ

დღეს სამთო მიწათმოქმედების პრობლემებს საგანგებო ყურადღება ეთმობა. მთაში გვაქვს უდიდესი სიმდიდრე სათიბებისა და საძოვრების სახით.

რესპუბლიკის მთის სიმდიდრის რაციონალური გამოყენების ღონისძიებების შემუშავებას მიეძღვნა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში გამართული 3. ი. ლეონიძის სახელობის საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერებათა აკადემიის საკორდინაციო საბჭოს სხდომა, რომელიც შესავალი სიტყვით გახსნა მიწათმოქმედებისა და ქიმიზაციის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანმა ნ. ჭ. პანოვმა.

სამთო მიწათმოქმედების ეფექტიანობის ამაღლების პრობლემებზე სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის თანამედროვე მდგომარეობა და ძირითადი მიმართულებანი — ასეთი იყო ძირითადი მოხსენება, რომლითაც სხდომაზე გამოვიდა მისი თავმჯდომარე, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის რექტორი, აკადემიკოსი ვ. ი. მეტრეველი. მან მოახსენებაში ხაზი გაუსვა იმ ამოცანებს, რომლებსაც აგრარიკოს მეცნიერებს უსახავს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ამსწორებლიანი დადგენილება „რესპუბლიკის სამთო მიწათმოქმედების პირობებში სამეცნიერო კვლევების ჩატარებისა და მეცნიერების მიღწევებისა და პროგრესული ტექნოლოგიის დანერგვისათვის დუშეთისა და თიანეთის რაიონების ბაზაზე საცდელ ექსპერიმენტული პოლიგონის მოწყობის შესახებ.“

საკოორდინაციო საბჭოს სხდომაზე დაისვა საკითხი, იმის თაობაზე, რომ მეტი ყურადღება მიექცეს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მექანიზაციის, ელექტრიფიკაციისა და ავტომატიზაციის ტექნიკურ საშუალებებს. ამასთან დაკავშირებით ინსტიტუტის ტერიტორიაზე მოეწყო უახლესი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოფენა.

საბჭომ მოიწონა სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების კომპლექსური საკოორდინაციო დაგალება რესპუბლიკის სამთო მიწათმოქმედების პირობებში ნადგის ნაყოფიერების, ნათესების, სათიბ-საძოვრების პროდუქტიულობის გადიდების, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სპეციალიზაციისა და კონცენტრაციის საკითხებზე.

საკოორდინაციო საბჭოს სხდომის მონაწილენი ეწვივნენ სოფელ გრემისხევს, რომელიც მიჩნეულია სამთო მიწათმოქმედების პრობლემების გადაჭრის პილოტად. ამ პრობლემებზე აქ გაიმართა მეცნიერთა სხვა-დასხვა წარმოებში მეცნიერების მიღწევების დანერგვის თაობაზე. სტუმრებს ახსნა-განმარტებას აძლევდნენ პარტიის დუშეთის რაიკომის პირველი მდივანი ჰ. კვრესელიძე და მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი თ. თეთრუაშვილი.

ჟ. ბოგიჩაშვილი,
გაზეთ „საბჭოთა აგრონომის“ რედაქტორი.

● აშშ-გფრ

მილიტარისტული სულისკვეთებით

ამერიკა-დასავლეთ გერმანიის მოლაპარაკება

ვაშინგტონი. *თეთრ სახლში მოლაპარაკება ჰქონდა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტ რ. რეიგანს და აქ ოფიციალურ ვიზიტად მყოფ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალურ კანცლერს ჰ. კოლს.* მოლაპარაკების დროს ძირითადი ყურადღება დაეთმო ნატოს მილიტარისტულ სამზადისს, ამ აგრესიული ბლოკის სამხედრო ძლიერების შემდგომ ზრდას.

როგორც ერთობლივ განცხადებაშია აღნიშნული, მხარეებმა დადასტურეს ატლანტიკური კავშირის „ცენტრალური როლი“ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საგარეო პოლიტიკის ჩამოყალიბებაში და აღნიშნეს, რომ ისინი განაგრძობენ „ნატოს სამხედრო პოზიციების განმტკიცებას“. განცხადებაში ნათქვამია, თითქოს დასავლეთ ევროპაში ამერიკის შეიარაღებული ძალების რიცხვის შემცირება „მიდეტაბილიზებელ გავლენას“ მოახდენს ამ რეგიონის მდგომარეობაზე. დასკვრნენ რა სიტყვიერ განცხადებებს, რომ „განსაკუთრებულ მნიშვნელობას“ ანიჭებენ ევროპაში სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვა-შემცირებისა და ბირთვული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ენენეკის მოლაპარაკებებს, რეიგანმა და კოლმა ერთდროულად დაადასტურეს, რომ ისინი ერთგული არიან ნატოს 1979 წლის დეკემბრის ეგრეთ წოდებული „ორმაგი გადაწყვეტილებისა“, რომლის მიზანია დასავლეთ ევროპაში საშუალო ეფრიანეთში ახალი ამერიკული რაკეტულ-ბირთვული იარაღის განლაგება.

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კანცლერმა შემდეგ განაცხადეს, რომ საჭიროა ბირთვული და არაბირთვული ძალების დონის შემცირება შეიწონსწორებული და შემოწმების დაქვემდებარებული შეთანხმებების დადების გზით, და მაშინვე ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე ამ დარგში პროგრესის მიღწევლობისთვის პასუხისმგებლობა დააკისრეს საბჭოთა კავშირს, რომელსაც „უკანასკნელ წლებში შეიარაღების ცალმხრივი ზრდა“. ამ მოგონილი საბაბით განცხადების ავტორებმა უარყვეს წინადადება ამერიკის შეერთებული შტატებისა და სსრ კავშირის ბირთვული ბრალეულების ახლანდელ დონეზე გაყინვის შესახებ, რომელსაც დაინებით აყენებს ამერიკის საზოგადოებრიობა.

ამერიკის შეერთებული შტატებისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პოზიცია იმნაირად, როგორც ეს განცხადებიდან ჩანს, ერთგვარი ანალოგიაა ევროპაში ბირთვული ბალისტიკური რაკეტების ეგრეთ წოდებული „ორმაგი გადაწყვეტილებისა“,

19 ნოემბერი სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღეა

მშვიდობისა და სოციალიზმის სადარაჯოზე

სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარების მთავარი შტაბის უფროსი, გენერალ-პოლკოვნიკი

ვ. მ. ვიშნევსკოვი

● ●

საბჭოთა ხალხი და მისი მეომრები დიდ მადლიერებას გამოხატავენ კომუნისტური პარტიისადმი. მისი ყოველდღიური ხელმძღვანელობა დიდ სამამულო ომში ჩვენი გამარჯვების მთავარი წყაროა იყო. ამ გამარჯვებამ ძირეული ცვლილებები გამოიწვია საერთაშორისო ასპარეზზე სოციალიზმის სასარგებლოდ, განამტკიცა სსრ კავშირის საერთაშორისო პოზიციები, შექმნა ახალი ხელსაყრელი შესაძლებლობანი სოციალიზმის ძალების ზრდის, მთელ მსოფლიოში ეროვნული განთავისუფლებისა და დემოკრატიისათვის.

მაგრამ მრისხანე გაკვეთილებმა ტკბა ვერ ასწავლა იმპერიალისტებს. რეაქციულმა ძალებმა, რომლებიც ეურნეობობდნენ ბრძოლად იარაღზე ამერიკის შეერთებულ შტატების დროებითის მონოპოლიის, ომისშემდგომ პერიოდში დაიწყეს „ცივი ომი“ საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების წინააღმდეგ, აშკარად დაადგნენ დაშინების პოლიტიკას, როგორც მსოფლიო ბატონობის მიღწევის საშუალებას.

ამ პირობებში პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და საბჭოთა მთავრობა ყველა საჭირო ღონისძიებას ახორციელებენ ქვეყნის თავდაცვის შემდგომი განმტკიცებისათვის, სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების მაღალი საბრძოლო მზადყოფნის უზრუნველყოფისათვის. საბჭოთა ხალხი არაფერს იშურებს იმისათვის, რომ შეიარაღებული ძალები ყოველთვის თავიანთი ამოცანების სიმაღლეზე იდგნენ.

მიმდინარე სასწავლო წელს სარაკეტო ჯარებმა და არტილერიამ ახალი ნაბიჯი გადადგეს თავიანთ საბრძოლო სრულყოფის საქმეში. მეცადინეობებმა, საბრძოლო სროლამ ცხადყო ჯარების ოპერატიული, ტაქტიკური და საცეცხლე მომზადება. სწავრთნელ-საბრძოლო გაწვრთნა და საარტილერიო სროლის დიდი უმრავლესობა ფრიადზე შესრულდა. სარაკეტო და საარტილერიო ნაწილების ახსოლუტურმა უმრავლესობამ წარმატებით შეასრულა ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებანი.

სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების ავანგარდში, რომელიც მიმდინარეობს დივიზიონ „საბჭოთა ხალხის მშვიდობისა“ შრომას — საომდო „დაეკან“ დგას ის ნაწილის პირადი შემადგენლობა, რომელსაც მეთაურობს პოლკოვნიკი ი. შელესტოვი — სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარებში ამ მოძრაობის ინიციატორი. ნაწილის კოლექტივმა მთლიანად შეასრულა ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებანი და მეშვიდედ მოიპოვა წარჩინებული ნაწილის წოდება. მეომართა ამ კოლექტივს, სადაც მსახურობენ თერთმეტი ეროვნების წარმომადგენლები, ახასიათებს შეკავშირება, ამხანაგური ურთიერთდახმარება, მუდმივი სწრაფვა — იყვნენ პირველ რიგებში.

ჩინებული შედეგებით დაამთავრა სასწავლო წელი სრულიად საკავშირო ალაკ 50 წლისთავის სახელობის წითელდროშოვანი გვარდიული ნაწილის პირადმა შემადგენლობამაც. მან თავისი საბრძოლო გზა დაიწყო სამოქალაქო ომის წლებში და უკვე მაშინ გახდა წითელდროშოვანი, ხოლო სტალინგრადის ბრძოლაში გმირობისა და მამაცობისათვის მიენიჭა გვარდიული წოდება.

მერაკეტეთა ახლანდელმა თაობამ მემკვიდრეობით მიიღო და ახლა მტკიცედ ამრავლებს თავისი უფროსი ამხანაგების ტრადიციებს — მხედრულ შრომაში და მშვიდობიან დროს წარმატებებისათვის ნაწილ მრავალი ჯილდო მიენიჭა.

მაღალი შედეგებით ზვედრებად მრავალეროვანი საბჭოთა სახელმწიფოს იუბილეს სარაკეტო და საარტილერიო ნაწილები და ქვეგანაყოფები, რომლებსაც მეთაურობენ ოფიცრები ა. კასანოვი, ვ. ბელოუსოვი, კ. კალუგინი, ო. კარატეევი, ა. ხომიაკოვი, ა. კისლინსკი, პ. დურაგინი და სხვები.

აღნიშნავენ რა თავიანთ ტრადიციულ დღესასწაულს, მერაკეტები და არტილერისტები ალუთქვამენ „კომუნისტურ პარტიას, რომ ისინი კვლავაც ღირსნი იქნებიან თავიანთი ხალხის გმირული მიღწევებისა, დიდი ოქტომბრის მოსპოვართა შეიარაღებული დამცველების მაღალი წოდებისა. ისინი, ისევე როგორც სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ყველა მეომარი, მუდამ ფხიზლად დგანან სოციალისტიზმის ბრძოლაში მოსენებისა და ნებისმიერ მოქმედში მზად არიან დაიცვან თავიანთი საშობლოს სახელმწიფო ინტერესები, მშვიდობისა და სოციალიზმის საქმე.

(საკდესი).

მხედრული შრომითი წარმატებებით ხვდებიან თავიანთ დღესასწაულს მერაკეტეები. ფრიადოსანში ბატარეამ, რომელსაც მაღორი ვ. სავენკოვი მეთაურობს, სრულ ფრიადოვანებულ მიაღწია, ყველანი კლასის სპეციალისტები და თანრიგოსანი სპორტსმენები არიან.

სურათზე: ფრიადოსანი ბატარეის მეთაური კომუნისტი ვ. სავენკოვი.

ფ. პროროსოვნიკოვის ფოტო.

(საკდესის ფოტოქრონიკა).

ქართველი დირიჟორი კიევში

კიევი, 17 ნოემბერი (საქინფორმის სპეც. კორ.). ინტერნაციონალური მეგობრობის ნათელი დადასტურება გახდა დირიჟორ შალვა შილაკაძის გასტროლები კიევში. ქართველი კომპოზიტორი და დირიჟორი პრიველად როდი ჩამოდის უკრაინაში — მას აქ ბევრი მეგობარი ყავს. განსაკუთრებით მჭიდრო მეგობრობა აკავშირებს შ. შილაკაძეს უკრაინის სსრ კომპოზიტორთა კავშირის კიევრულ ანსამბლთან. აი, ახლაც დირიჟორმა ანსამბლთან ერთად გამართა რამდენიმე კონცერტი, რომელთა პროგრამები თითქმის მთლიანად შეიცავდა საბჭოთა კომპოზიტორების ახალ ნაწარმოებებს.

კიევში პირველად აიღერდა ა. შნიტკეს დახვეწილი „და ღრმად ფილოსოფიური ოკატორიი „ტანეცერის მადონგალები“ (სოლისტი — ე. აკრიტოვა). კომპოზიტორის ჩანაფიქრის ღრმა წვდომით გამორჩეულად ა. ენგიფელის კიევრული ანსამბლისათვის დაწერილი ორი პიესის გაჟღერება. ოსტატობით და პოეტური სრულყოფილებით გაახარა მსმენელები გ. ჩლიანის ეოკალერი ციკლის „სიყვარულის სიგა“ (ლობატინი — თ. ჩაჩავა). მრავალმეტყველია ის ფიქრი, რომ კომპოზიტორმა „სიგალობების“ ინსტრუმენტული პარტიის სოროკესტრო ვარიანტი სპეციალურად უკრაინული ანსამბლისათვის შექმნა.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს უკრაინელ კომპოზიტორთა ნაწარმოებების გაჟღერება. სტილის ფაქიზი შეგრძნებით აღერდა შ. შილაკაძის დირიჟორობით ვ. გუბას ელეგიური, ნახევარტონებით აღსავსე „შემოდგომის მუსიკა“ და პ. პეტროვ-ობელჩუკის კონცერტი. კიევში პირველად მესრულდა ვ. ზაგორაცევის ლირიკულ-ფსიქოლოგიური კამერული კონცერტი ალტის ფლეიტისათვის (სოლისტი — ვ. ტურბოგაკა). დირიჟორის დიდი შემოქმედებითი წარმატება გახდა ა. კოსტინის კამერული კანტატის „ერთგულების“ შესრულება. შესრულების მკაფიო მანერით გამოირჩეოდა ადრეული ო. კიევის მიერ პ. ტჩაიკის სტუდენტმა დაწერილი პოემა ხმისა და კამერული ორკესტრისათვის (სოლისტი — ვ. ბუბამანტერი).

ქართველი დირიჟორის წყალობით კიეველი მსმენელებისათვის ეს უკვე ნაცნობი ნაწარმოებები ახლებურად, საინტერესოდ აიღერდა.

შ. შილაკაძემ მონაწილეობა მიიღო უკრაინელი საბჭოთა მუსიკის პატრიარქის ა. შტოგარენკოს საიუბილეო საგტორო კონცერტში, სადაც დირიჟორობდა მის სიმფონიურ პოემას „პოეტის სული“.

ცისფერ ეკრანზე

საქართველოს ტელევიზიის ერთი ქვირის პროგრამა

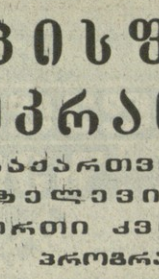

ორშაბათი, 22 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“ (მ.). 9.40 — „ჩვენს დიდ სამშობლოში“. სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „კაპტანი“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „სსრკ-60“ სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი — „მე თქვენ შეგხვდით“. 11.00 — გადაცემა „ იმრე კალმანი“. 11.40 — სატელევიზიო ფილმი-სპექტაკლი „პარილი“. 13.10 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ილინსკი მაიაკოვსკის შესახებ“. 14.15 — სატელევიზიო ფილმი-სპექტაკლი „ორი კომედია“. 17.00 — მოსწავლეთათვის — რუსული ენა. 17.30 — მუტატიზაციური ფილმები „სად არის ჩემი სავანა“ და „ტყის ზღაპრები“. 17.55 — მოსწავლეთათვის — „ნიკო მასწავლებელს ეკითხეთ“ (ეგმორეტი). 18.30 — „მეცნიერების სამყაროში“ — „ელექტრონული კოსმოსში“. 18.50 — მოსწავლეთათვის — „მუსიკის მოყვარეთა კლუბი“. 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „ზოამბე“. 20.30 — „შემოქმედებითი პორტრეტები“ კონსტანტინე მარდითი. 21.15—საჭადრაკო ოლიმპიადაზე. 21.50 — კინონარკვევი. 22.00 — „ერემია“ (მ.). 22.35 — ქართული კინოს ისტორიიდან — ქართული მხატვრული ფილმი „აკაკის აკვნები“.

მეორე პროგრამა. 17.05 — მუტაციზაციური ფილმები — „შესვენებაა“ და „ფერკო“. 17.20 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი — „ბოცმანი“. 17.40 — მოსწავლეთათვის — საქართველოს ისტორია. 18.10 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „საყვარელი როლი“. 19.25 — გაცხადებები. 19.30 — მხატვრული ფილმი „კვალი მიწაზე“.

სამშაბათი, 23 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“ (მ.). 9.40 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „არინას ბედნიერება“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „ჩვენს დიდ სამშობლოში“ — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „სარატოვი“. 11.00 — „შემოქმედებითი პორტრეტები“ — კონსტანტინე მარდითი (ეგმორეტი). 11.45 — სატელევიზიო ფილმი-სპექტაკლი „მოკითხვამდე“. 13.00 — ქართული ენის ტელეკურსი. 13.30 — ქართული ფილმი „აკაკის აკვნები“. 16.35 — ავხაზეთის საეკუნო კაპელის კონცერტი (მ.). 17.10 — შვეიცარიელთა ინგლისური ენა. 17.40 — მოსწავლეთათვის სატელევიზიო კინოდარბაზი „ციცაკარა“. მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი — „მეკარე“. 18.25 — „ეკორეიესკის ტრაქტატის 200 წლისთავის გამო“ — „დიადი ძმობა“. 19.10 — ახალგაზრდობისათვის — „ღამის სერენადა“. 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „ზოამბე“. 20.30 — „ეკორდენს ეკარნი“. 20.50 — „სსრკ-60“ — „დაძმობილებისა და მეგობრობის ეკარნი“ 21.40 — „ადამიანი და გარემო“ — „ბუნების ქომაგები“. 22.00 — „ერემია“ (მ.). 22.45 — იუგოსლავური მხატვრული ფილმი „ექიმი მლადენი“. 24.00 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 17,05 — „ჩვენს დიდ სამშობლოში“. სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმები „ეკორეიესი“ და „თანამშრომლობის ჰორიზონტები“. 17.45 — მოსწავლეთათვის — რადიოტექნიკა. 18.30 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ხორცშესხმა“. 18.50 — მასწავლებლის საათი — მათემატიკა. 19.35 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი — „კუბაჩური ქორწილი“. 20.05 — მუტატიზაციური ფილმი — „ალდარ კოსე და კურდღელი“. 20.15 — განცხადებები.

ოთხშაბათი, 24 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“ (მ.). 9.45 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „დიდი ოჯახი“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „სსრკ-60“ — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ხერხი სჯობია ლონესა“. 11.00 — „ჩვენი სპორტის პრობლემები“—წყალში ხტომა (ეგმორეტი). 11.45—სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „ხვალინდელი დღისათვის“. 13.00 — მათემატიკის ტელეკურსი. 13.30 — მხატვრული ფილმი „ვალი მიწაზე“. 17.00 — შვეიცარიელთა ენრმა ენა. 17.30 — მოსწავლეთათვის „ბუნების კარი“. 18.35 — „ქართული მუსიკის ისტორიიდან“ — ზაქარია ფალიაშვილი. 19.15 — „მილიონთა ლენინური უნივერსიტეტი“ — „შრომა, საზოგადოება, ადამიანი“ (მ.). 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „ზოამბე“. 20.30 — „სსრკ-60“ — ბენნიერი ფურცელი (უკრაინის ტელეკეთილის გადაცემა). 21.30 — კონცერტი. 22.00 — „ერემია“ (მ.). 22.35 — მხატვრული ფილმი „ეული ეაცის“, პირველი სერია. 23.35 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 17.05 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „აკადემიკოსი ბოგომოლეცი“. 17.50 — მოსწავლეთათვის — ქართული ენა. 18.35 — „ჩვენს დიდ სამშობლოში“. კინონარკვევი „აშხანდი“. 18.45 — მასწავლებლის საათი — ფიზიკა. 19.30 — მხატვრული ფილმი „ცისა და დედამიწის შორის“.

პარასკევი, 26 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“ (მ.). 9.40 — „ჩვენს დიდ სამშობლოში“ — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ბუნ ტანამშეტ“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „სსრკ-60“ სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი — „ალაიპედა“. 11.00 — „ხალხური შემოქმედება“ — უნიკერსიტეტის თეატრმოქმედება. (ეგმორეტით). 12.05 — მხატვრული ფილმი „დედამიწაზე მეღიანურ“. 13.25 — ფიზიკის ტელეკურსი. 15.35 — კინოპოპულა „დედი სამამულო“, ფილმი მეცხრე „ბრძოლა კავკასიისათვის“ (მ.). 16.25 — ტელეკურსელთათვის — საშინაო დავალების ანალიზი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში. 16.55 — განცხადებები. 17.00 — მოსწავლეთათვის — „ბუნ მშვენიერებისაკენ“. 17.35 — „მეცნიერების სამყაროში“. „ფიზნალითა მეტალურგია“. 18.10 — „შრომა და დასვენება“ — სატელევიზიო პროგრამა-ვშორეული ეურნალი. 19.00 — „ამაგდარი“. გრიგოლ ფიცხელაური. 19.30 — „ზოამბე“. 20.00 — „სსრკ-60“ — „მბურ ოჯახში“ — ბაფხაიოვანის ტელევიზიოს პროგრამა (მ.). 22.00 — „ერემია“ (მ.). 22.35 — მხატვრული ფილმი „ეული ეაცისა“ — მეორე სერია. 23.45 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 17.05 — მუტატიზაციური ფილმების პროგრამა. 17.45 — მოსწავლეთათვის — ფიზიკა. 18.15 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ოენტების ერთიულება“. 18.30 — მასწავლებლის საათი — ქიმია. 19.15 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი „გადასასვლელი“ და „დრიბლინგი“. 19.40 — განცხადებები.

შაბათი, 27 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“ (მ.). 9.40 — „ჩვენს დიდ სამშობლოში“ — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „გადადების დაწყების წინ“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — შვეიცარიელთა ენა. 11.00 — „ხალხური შემოქმედება“ — „ეული ეაცისა“. 11.20 — „ეგრნსაგი“. 12.10 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 12.15 — „ელოფსი“. 13.05 — „საბჭოთა არმიის მეიმრებისათვის „სამხრეთის საზღვრებს ალაპარაკდნენ“ — სატელევიზიო ფილმი. 13.50 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 13.55 — „სსრკ-60“ — „ოენტ ოტაბრია ტაგაცეთის ტელევიზიაზე“. 15.25 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 15.30 — „ხუთწლედი ნელი მეორე“ — სატელევიზიო პროგრამა. 16.05 — „ათი ხალხური სიმღერა. 16.50 — „თბილისი და თბილისელები“ — სატელევიზიო ფურცელი. 17.25 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 17.30 — მოსწავლეთათვის „გამოსაშვები საღამოს შემდეგ“. 18.45 — „პარტიული ცხოვრება“ — „სიტყვის ოთხივე კომუნისტი“. 19.05 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 19.10 — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ქვრმეფის ეკნეულები“. 19.20 — „ზოამბე“. 20.30 — „ცეროფლის ეკარანი“. 20.50 — „საესტრადო პანორამა“. 21.35 — ქართული დოკუმენტური ფილმი „მხატვარი, სავრეცე“. 22.00 — „ერემია“ (მ.) 22.35 — „პირველად ჩვენს ეკრანზე“ — მხატვრული ფილმი „ტაიფური მოიხრობა“.

კვირა, 28 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“ (მ.). 9.40 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ღამის ცვლა“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — შვეიცარიელთა რუსული ენა. 11.00 — „სამეურნეო მექანიზმი — სიახლენი, პრობლემები“. 11.45 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ქარზე უსწრაფესი“. 12.00 — „ჯანმრთელობა“ — სამეცნიერო პოპულარული პროგრამა (მ.). 12.45 — ქართული ენისა და ლიტერატურის ტელეკურსი (სტუდიაში — დოცენტი ი. კვაშტატარაძე). 13.15 — „სიმღერის შესწავლა“ (ქართული ხალხური სიმღერა „ფერხული ჩავაბაო“). 13.50 — „მუტატანორამა“. 14.50 — „ძველი ქართული კულტურის კერები“. 15.15 — ახალგაზრდობისათვის „ახალგაზრდა შემოქმედთა სატელევიზიო კლუბი“ — კინეტრტი. 15.50 — — „კინოფაფაში“. 16.20 — „ვეფხისაი“. 16.50 — „ლეზგინი“. 19.00 — „საერთაშორისო პანორამა“ (მ.). 19.45 — ახალგაზრდობისათვის „ამაგდარი“ — ალი თანდლაკავა. 20.00 — „ზოამბე“. 20.30 — „ზღაპრის ბუდე“. 20.45 — „ბულშემატკივართა კლუბი“. 21.45 — ქართული დოკუმენტური ფილმი „სიმღერა სვანეთზე“. 22.00 — „ერემია“ (მ.). 22.35 — „საფეხბურთო მიმოხილვა“ (მ.). 23.05 — „რიტმი, რიტმი, რიტმი“.. გასართობი პროგრამა.

რა მოვისმინოთ

საქართველოს რადიოს ერთი ქვირის პროგრამა

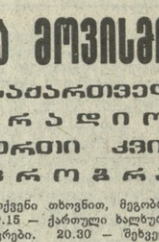

ორშაბათი, 22 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 6,08 — უკანასკნელი ცნობები. 6.50 — „სოფლის ფიცარ“. 7.31 — ფილის კონცერტი. 8.15 — „პიკის საათი“. საინფორმაციო-მუსიკალური პროგრამა. 11.00 — უკანასკნელი ცნობები. 11.15 — „ფერენ მასწავლებელთა ყრილობის შემდეგ“. 11.30 — გაზეთი „პრავდის“ მიმოხილვა ქართულ ენაზე. 12.15 — „ქალაქური პანგები. 12.25 — „პოეზია უპირველეს ყოვლისა“ — ი. მოსაშვილის ლექსები. 12.30 — „ანსამბლე „აეტოგრაფის“ კონცერტი. 12.45 — ქართული ეკრანის მელოდიები. 13.30 — ფ. შუბერტი. კამერული ნაწარმოებები. 14.00 — „ლიტერატურული კითხვა“. გ. ციციშვილი. „სიყვარული სისხლის წვიმების დროს“. 15.00 — „მეგობრობა ხმები“. გადაცემა სოციალისტური ქვეყნებიდან (მ.). 17.00 — უკანასკნელი ცნობები. 17.15 — მოსწავლეთათვის. „მიიღე სამშობლოვ, ჩვენი პატაკი“. „საკავშირო პიონერიული ხუთწლედი“. წელი მეორე. პირველი გადადგმა. რადიოკომპოზიცია. 18.10 — მელოდია, რიტმი, განწყობილება. 18.30 — რესპუბლიკური ცნობები რუსულ ენაზე. 19.00 — „სსრკ-60“. საუბარი „საბჭოთა კავშირი — საქართველოს“. 19.15 — ქართული ხალხური სიმღერები. 19.40 — „ადამიანი და კანონი“. რადიოგაზეთი (მ.). 20.30 — ა. გეგუაძე, „ცაში დაკარგული სიყვარული“. რადიოდადგმა. 23.30 — საღამოს მელოდიები. 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

სამშაბათი, 23 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 6,08 — უკანასკნელი ცნობები. 7.31 — დილის კონცერტი. 9.45 — გ. ციციშვილი. სიმღერები. 11.10 — „სსრკ-60. საუბარი „დიდი ძმობის ერთგულებით“. 12.15 — ქართული ხალხური სიმღერები. 12.30— მ. მატიანეს და ა. ჩელენკანის კონცერტი. 14.00 — „ლიტერატურული კითხვა“. გ. ციციშვილი „სიყვარული სისხლის წვიმების დროს“. 17.25 — კამერულ-ინსტრუმენტული პიესები. 17.35 — მოსწავლეთათვის. კონცერტი

ოთხშაბათი, 24 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 6,08 — უკანასკნელი ცნობები. 8.37 — მელოდიიდან მელოდიამდე. 9.25 — ქართული რესპუბლიკური გაზეთების მიმოხილვა. 9.37 — რუსული რესპუბლიკური გაზეთების ფურცლებზე. 9.45 — ა. ბალანჩივაძე. ფრაგმენტები ბალეტიდან „მთების გული“. 11.30 — გაზეთი „პრავდის“ მიმოხილვა ქართულ ენაზე. 11.40 — მოსწავლეთათვის. „ეიწყვებთ ვარჯიშს!“. 12.15 — ქართული ხალხური მუსიკა. 12.25 — „ეული ოსტატები“. სანინა სპენტაკულიდან „ცხვრის წყარო“ თ. ჭავჭავაძის მონაწილეობით. 12.35 — ი. შატარუსი. ოპერეტა „ბოშთან ბარონის“ უვერტიურა. 12.50 — ქართული კამერულ-ინსტრუმენტული პიესები. 14.00 — „ლიტერატურული კითხვა“. გ. ციციშვილი „სიყვარული სისხლის წვიმების დროს“. 14.20 — „სსრკ-60“. უკრაგს ა. ნასეიკინი. 17.15 — ქართული ხალხური სიმღერები. 17.35 — მოსწავლეთათვის. „სსრკ-60“. „მეგობრობის ნაგი“. 18.00 — სამხრეთ ოსეთის ახალი ამბები. 18.10 — მელოდია, რიტმი, განწყობილება. 18.30 — რესპუბლიკური ცნობები რუსულ ენაზე. 19.40 — ჯ. გეროშვილი. სიმფონიური პოემა „ორიგი და ბესი“. 20.30 — „შოლტი“. რადიოგაზეთი. 21.00 — „ძილისპირული“. 21.15 — „ზღვის მედეა ამორანაშვილი“. მუსიკალური ნარკვევი. 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

პარასკევი, 26 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 6,08 — უკანასკნელი ცნობები. 9.25 — ქართული ენის ტელეკურსი. 9.37 — „ეული ოსტატები“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „სსრკ-60“ — „ოფიცრული“. 11.00 — „თეატრალური პანორამა“ (ეგმორეტით). 12.20 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი. 13.00 — ფიზიკის ტელეკურსი. 13.30 — მხატვრული ფილმი „სამი ალვა ალიეფშინაზე“. 17.00 — ტელეკურსელთათვის — საშინაო დავალების ანალიზი მათემატიკაში. 17.30 — „ჩვიდმეტი ძირითადი“. 18.15 — „პარტიული ცხოვრება“ — „პირველად პარტორგანიზაციის აკტორიტეტი“. 18.40 — „ფლეს სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის ფლეა“. სტუდიაში ამბერკაკეასიის სამხედრო ოლქის სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის სარდალი, გენერალ-ლეიტენანტი

ხუთშაბათი, 25 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 6,08 — უკანასკნელი ცნობები. 6.37 — მელოდიიდან მელოდიამდე. 9.25 — ქართული რესპუბლიკური გაზეთების მიმოხილვა. 9.37 — რუსული რესპუბლიკური გაზეთების ფურცლებზე. 9.45 — ა. ბალანჩივაძე. ფრაგმენტები ბალეტიდან „მთების გული“. 11.30 — გაზეთი „პრავდის“ მიმოხილვა ქართულ ენაზე. 11.40 — მოსწავლეთათვის. „ეიწყვებთ ვარჯიშს!“. 12.15 — ქართული ხალხური მუსიკა. 12.25 — „ეული ოსტატები“. სანინა სპენტაკლიდან „ცხვრის წყარო“ თ. ჭავჭავაძის მონაწილეობით. 12.35 — ი. შატარუსი. ოპერეტა „ბოშთან ბარონის“ უვერტიურა. 12.50 — ქართული კამერულ-ინსტრუმენტული პიესები. 14.00 — „ლიტერატურული კითხვა“. გ. ციციშვილი „სიყვარული სისხლის წვიმების დროს“. 14.20 — „სსრკ-60“. უკრაგს ა. ნასეიკინი. 17.15 — ქართული ხალხური სიმღერები. 17.35 — მოსწავლეთათვის. „სსრკ-60“. „მეგობრობის ნაგი“. 18.00 — სამხრეთ ოსეთის ახალი ამბები. 18.10 — მელოდია, რიტმი, განწყობილება. 18.30 — რესპუბლიკური ცნობები რუსულ ენაზე. 19.40 — ჯ. გეროშვილი. სიმფონიური პოემა „ორიგი და ბესი“. 20.30 — „შოლტი“. რადიოგაზეთი. 21.00 — „ძილისპირული“. 21.15 — „ზღვის მედეა ამორანაშვილი“. მუსიკალური ნარკვევი. 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

პარასკევი, 26 ნოემბერი

პირველი პროგრამა. 6,08 — უკანასკნელი ცნობები. 9.25 — „ეული ოსტატები“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „სსრკ-60“ — „ბენნიერი ფურცელი“. 11.00 — „თეატრალური პანორამა“ (ეგმორეტით). 12.20 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი. 13.00 — ფიზიკის ტელეკურსი. 13.30 — მხატვრული ფილმი „სამი ალვა ალიეფშინაზე“. 17.00 — ტელეკურსელთათვის — საშინაო დავალების ანალიზი მათემატიკაში. 17.30 — „ჩვიდმეტი ძირითადი“. 18.15 — „პარტიული ცხოვრება“ — „პირველად პარტორგანიზაციის აკტორიტეტი“. 18.40 — „ფლეს სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის ფლეა“. სტუდიაში ამბერკაკეასიის სამხედრო ოლქის სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის სარდალი, გენერალ-ლეიტენანტი ვ. ზახაროვი. 18.50 — კინონარკვევი. 19.00 — ფეხბურთი. თბილისის „დინამო“ — „ჩერნომორეცი“. შესვენებისას — კინონარკვევი. 20.45 — „ზოამბე“. 21.15 — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ეიფიანის დაბრუნება“. 21.40 — კონცერტი. 22.00 — „ერემია“. 22.35 — ფეხბურთი. ეუთასის „ტორპედო“ — „შახტიორი“.

მეორე პროგრამა. 17.05 — მუტატიზაციური ფილმები. 17.35 — მოსწავლეთათვის — „ფიზიკა. 18.05—მხატვრული ფილმი „ფიდამიწაზე მელიან“.

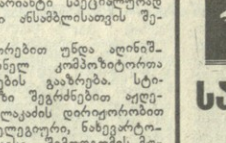

სატურნირო ორბიტა

ფეხბურთი. გიმართა ევროპის ჩემპიონატის მორიგი მატჩები შერჩევის ჯგუფებში. გთავაზობთ შედეგებს: **პირველ ჯგუფი.** შვეიცარია-შოტლანდია — 2:0; **მესამე ჯგუფი.** საბერძნეთი-ინგლისი — 0:3, **მეოთხე ჯგუფი.** ბულგარეთი-იუგოსლავია — 0:1; **მეექვსე ჯგუფი.** ავსტრია-თურქეთი — 4:0, ჩრდილოეთ ირლანდია-გფრ — 1:0; **მეშვიდე ჯგუფი.** ირლანდია-ესპანეთი — 3:3.

ძიუ-დო. იაპონიის ქალაქ კოდოკანში დამთავრდა დიდი საერთაშორისო შეჯიბრება, რომელშიც საბჭოთა სპორტსმენთაგან თავი ისახელა თბილისელმა დავთ ბოდაველმა. მან 86 კილოგრამამდე წონთის კატეგორიაში ოქროს მედალი მოიპოვა, ხოლო ვერცხლის მედალს დაეუფლა თბილისელი ძიუდოისტი შოთა ხაბარელი (78 კგ).

კალათბურთი. ამერიკის შეერთებულ შტატებში ტურნეს მორიგი, მეშვიდე მატჩი გამართა სსრ კავშირის ეაკთა ნაკრებმა. იგი ამჯერად შეხვდა ნეშვილის (ტენესსის შტატი) უნივერსიტეტის გუნდს და დაამარცხა ანგარიშით 102:89. ჩვენმა კალათბურთელებმა მერვე მატჩი რიჩმუნდში (ვირჯინიის შტატი) გამართეს ადგილობრივი უნივერსიტეტის გუნდთან. მასპინძლებმა ეს შეხვედრა დამატებით დროში მოიგეს — 94:87.

რედაქტორი

გ. ბედნიერიშვილი.

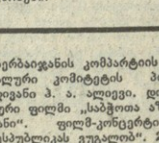

19 ნოემბერი

მოსკოვი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ერემია“. 9.45 — მხატვრული ფილმი. 10.15 — მოსწავლეთა შეხვედრა არტილერიის მარშალ კ. ა. კაზაკოვთან. 12.00 — მ. ბელინკა — „დიდი სუქსტები“. 12.45 და 15.30 — ახალი ამბები. 15.50 — დოკუმენტური ფილმი „ზღურბლზე“. 16.15 — რუსული ენა. 16.45 — „ურალური სიმღერები“. 17.15 — ეკონომიკა ეკონომიური უნდა იყოს. 17.30 — სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღის გამო. დოკუმენტური ფილმი „სამშობლოს ეცვლნის ფარი“. 18.30 — მუტატიფილმი. 19.45 — დღეს მსოფლიოში. 20.00 — სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავისათვის. „ერთიან ოჯახში“. აზერბაიჯანის სსრ. გამოდის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატი, აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჰ. ა. ალიევი. დოკუმენტური ფილმი „საბჭოთა აზერბაიჯანი“. ფილმ-კონცერტი „ჩემს რესპუბლიკას ვუგალობ“. 22.00 — „ერემია“. 22.35 — ფიგურისტები სეზონს ხსნიან. 23.35 — დღეს მსოფლიოში. 23.50 — „რუსული მუზეუმი“. XIX საუკუნის პირველი ნახევრის პორტრეტული ფერწერა.

მეორე პროგრამა. 9.00 — დილის ვარჯიში. 9.15 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი. 9.35 და 10.35 — გეოგრაფია. VIII კლასი. 10.05 — და 13.35 — ინგლისური ენა. 11.05 — პროფტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეთათვის. ზოგადი ბიოლოგია. 11.35 და 12.35 — გეოგრაფია. V კლასი. 12.05 — რ. გამზატოვის ლირიკა. 13.05 — ისტორია. VII კლასი. 14.15 — ალორძინების ხანის ხელოვნება. 14.45 — ს. პროკოფიევი — „გერრა“. 15.30 — კინოეპოპეა „დიდი სამამული“. მე-8 ფილმი — „გამარჯვება სტალინგრადთან“. 16.20 — ახალი ამბები. 19.30 — ეოკეი. სკა — ცსკა. შესვენებისას — „ძილი ნებისა, პატარებო!“. 22.00 — „ერემია“. 22.35 — მხატვრული ტელეფილმი „ძალი და თავა“. I და II სერია.

19 ნოემბერი

თბილისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — ჩვენს დიდ სამშობლოში. კინონარკვევი — „თანამშრომლობის ჰორიზონტები“. 10.00 — „ზოამბე“. 10.30 — „სსრკ-60“ — დოკუმენტური ფილმი „იტორელები“. 11.00 — „თეატრალური პანორამა“ (ეგმორეტით). 12.20 — სატელევი